

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

F.J. Hoogendam (SP)

(d.d. 14 mei 2025)

Nummer

4247

Onderwerp

De aansprakelijkheid van DuPont en Chemours

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Sinds 1959 is DuPont gevestigd in Dordrecht, het bedrijf werd officieel geopend door Prins Bernhard in 1962. Sindsdien heeft het bedrijf tienduizenden kilo's PFAS-stoffen geloosd op het water, en duizenden kilo's in de lucht. Omdat niet bekend was dat PFAS zo gevaarlijk zijn, is dat voor een groot deel gebeurd binnen de vergunning die GS daarvoor hadden afgegeven, met uitzondering van een lozing op het riool als gevolg van een lekkage in de fabriek. Sinds 2012 wordt PFOA door de overheid streng gereguleerd. Uit de uitzendingen van Zembla uit 2023[1] en 2025[2] blijkt dat DuPont naar alle waarschijnlijkheid al sinds 1961 op de hoogte was van de schadelijkheid van de stoffen.

De zogeheten Drechtsteden — Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht en Molenlanden — hebben in 2023 een rechtszaak gestart tegen Chemours om alle schade als gevolg van verontreinigingen door PFOA vergoed te krijgen. Er is dus geen sprake van een bestuurlijke zaak, waarin om handhaving gevraagd wordt, maar van een civielrechtelijke zaak, waarin de aansprakelijkheid voor de kosten centraal staat.

In een tussenvonnis uit 2023[3] stelt de Rechtbank Rotterdam dat DuPont in de periode van 1 juli 1984 tot en met 1 maart 1998 een onrechtmatige daad heeft gepleegd door PFOA uit te stoten naar de lucht: 'Omdat Du Pont (de oude rechtspersoon) gedeputeerde staten als vergunningverlener en de Gemeenten in deze periode onvoldoende heeft ingelicht over de mogelijke risico's van deze uitstoot, kunnen Chemours c.s. zich wat betreft deze periode niet beroepen op de verleende vergunningen'.

Los van de vraag of Chemours c.s. door hun emissies naar de lucht een onrechtmatige daad hebben gepleegd, oordeelt de rechtbank dat Chemours c.s. aansprakelijk zijn 'voor de kosten van het verwijderen van door hen uitgestoten en vervolgens op percelen van de Gemeenten neergeslagen PFOA en GenX-deeltjes als die naar objectieve normen een inbreuk op hun eigendomsrechten maken.'

Op basis van deze rechtszaak van de Drechtsteden tegen DuPont en Chemours waarin deze steden door de rechter ontvankelijk zijn verklaard en waarin reeds een tussenvonnis is gewezen, zou ook de provincie wellicht een rechtszaak kunnen starten. Als voorbereiding daartoe de onderstaande vragen.

1. *Zijn er eigendommen van de provincie waarop PFOA en GenX-deeltjes zijn neergeslagen?*
2. *Zo ja, welke?*

Antwoord

Van PFOA, en in mindere mate de GenX stof HFPO-DA, is bekend dat het in de regio Zuid-Holland Zuid diffuus voorkomt in de bodem als gevolg van atmosferische depositie¹. Het is aannemelijk dat deze stoffen ook zijn neergeslagen op percelen in eigendom van de provincie Zuid-Holland. Of dat ook leidt tot mogelijk verhaalbare schade is mede afhankelijk van de concentratie in de bodem en de gebruiksfunctie van de locatie.

Uit een in 2020 uitgevoerd onderzoek van de directie RWB is echter geen dossier naar boven gekomen waaruit blijkt dat de provincie financiële schade aan eigendommen heeft geleden door het handelen van Chemours of rechtsvoorganger DuPont. Het tussenvonnis van de rechtbank Rotterdam brengt daar geen verandering in.

Omdat niet is uitgesloten dat de provincie in de toekomst extra kosten moet maken als gevolg van genoemde verontreinigingen of anderszins schade lijdt, hebben Gedeputeerde Staten in november 2020 besloten om Chemours en DuPont aansprakelijk te stellen voor eventuele schade. Provinciale Staten zijn hierover geïnformeerd met de brief van 4 december 2020 (PZH-2020-759630781). Zie verder de beantwoording van vraag 9.

3. *Zijn er andere eigendommen van gemeenten of waterschappen dan die bij Dordrecht, waarbij de Provincie gezamenlijk met deze gemeenten en/of waterschappen zou kunnen optrekken?*
4. *Zo ja, welke?*

Antwoord

Het is mogelijk dat percelen van andere partijen zoals omliggende gemeenten, de waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland, (agrarische) bedrijven en particulieren (zoals moestuineigenaren) schade hebben geleden. Het is aannemelijk dat deze partijen een eventuele claim mede kunnen baseren op de tussenuitspraak van de rechtbank Rotterdam waarover wij u op 28 september 2023 hebben geïnformeerd². Aangezien de provincie op dit moment geen concrete schade aan eigen percelen kan vaststellen, ligt een gezamenlijke vordering niet voor de hand. De provincie kan deze partijen waar mogelijk wel ondersteunen door bijvoorbeeld het delen van kennis en informatie.

Wij worden door de gemeenten Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht en Molenlanden op de hoogte gehouden van eventuele verdere afspraken die zij maken met Chemours. Daarnaast zijn wij ook in gesprek met andere omliggende gemeenten om te inventariseren welke informatie zij van ons nodig hebben om de zorgen van inwoners zoveel mogelijk weg te kunnen nemen. Ook met de betrokken waterschappen, die net zoals de provincie, Chemours aansprakelijk hebben gesteld, is geregeld contact.

Na het tussenvonnis van de rechter zijn Chemours en de vier direct betrokken gemeenten met elkaar in overleg gegaan om te bepalen hoe het bedrijf praktisch uitvoering kan geven aan dit vonnis. Als resultaat van dit gesprek heeft Chemours aan de vier gemeenten voorgesteld om een oplossing te vinden voor de vervuiling van de moestuinen, de intentie uitgesproken om de zwemplas Merwelanden weer geschikt te maken als zwemwater en een fonds in te stellen. De gesprekken hebben geleid tot een intentieverklaring³ tussen de partijen.

In vervolg op deze intentieverklaring heeft Chemours op 31 oktober 2024 een plan van aanpak voor het herstellen van de gebruiksfunctie van moestuinen in de gemeenten Sliedrecht, Papendrecht en

¹ [Chemische bodemkwaliteit - Provincie Zuid-Holland](#)

² [2023-09-28 Lid-GS brief van de gedeputeerden Stolk en Zevenbergen - Uitspraak Rechtbank Rotterdam en stand van zaken Chemours.pdf](#)

³ [20240628-intentieverklaring-gemeenten-en-Chemours-ondertekend.pdf](#)

Molenlanden ter goedkeuring voorgelegd aan Gedeputeerde Staten (GS). GS zijn op basis van het overgangsrecht van de Wet bodembescherming het bevoegd gezag en OZHZ heeft namens GS onder het stellen van aanvullende voorwaarden ingestemd met de start van de pilot.

5. *Welke civiele en strafrechtelijke verjaringstermijnen zijn er als het gaat om milieudelicten?*

Antwoord

De basisregel in het civielrecht is dat een vordering tot schadevergoeding verjaart na vijf jaar. Deze termijn begint pas te lopen op het moment dat de benadeelde duidelijkheid heeft over de geleden schade en wie daarvoor verantwoordelijk is. Op deze basisregel bestaan diverse uitzonderingen.

In het strafrecht is de verjaringstermijn afhankelijk gesteld van de ernst van de strafbare feiten.

Voor overtredingen geldt een verjaringstermijn van 3 jaar. Voor misdrijven geldt een verjaringstermijn van 6, 12 of 20 jaar afhankelijk van het soort misdrijf. Ernstige misdrijven verjaren niet.

6. *Heeft de Provincie ooit overwogen aangifte te doen om te komen tot een strafrechtelijke procedure tegen Dupont en Chemours?*

7. *Indien ja, wat was de uitkomst van de overweging?*

8. *Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Namens de provincie is door de omgevingsdiensten OZHZ en DCMR Milieudienst Rijnmond meerdere keren aangifte gedaan van geconstateerde overtredingen van milieu wet- en regelgeving.

Het is vervolgens aan politie en justitie om te besluiten of een aangifte leidt tot een strafrechtelijk onderzoek. Het is uitsluitend aan het Openbaar Ministerie om afhankelijk van de uitkomsten van een onderzoek te besluiten of er voldoende grond is om tot vervolging over te gaan.

9. *Welke mogelijkheden ziet de Provincie thans na alle vrijgekomen informatie om via het strafrecht (de bestuurders van) Dupont en Chemours aansprakelijk te stellen en via het civiele recht aansprakelijk te stellen voor de geleden schade, zoals bijv. de kosten van het verwijderen van de vervuiling?*

10. *Is de provincie bereid dit te onderzoeken?*

11. *Zo ja op welke termijn?*

12. *Zo nee waarom niet?*

Antwoord

Op verzoek van de portefeuillehouders Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving is in 2020 juridisch advies gevraagd en is onderzocht of de provincie DuPont en Chemours aansprakelijk kan stellen voor mogelijke (toekomstige) financiële schade als gevolg van de vervuiling met o.a. PFOA veroorzaakt door Chemours en rechtsvoorganger DuPont.

Uit een in 2020 uitgevoerd onderzoek van de directie RWB is op dat moment geen dossier naar boven gekomen waaruit valt af te leiden dat de provincie financiële schade heeft geleden door het handelen van de betreffende bedrijven.

